

■ La Rambla de Barcelona il·luminada amb gas.

Gas Natural Fenosa va començar com a Societat Catalana per a l'Enllumenat per Gas

Un ràpid recorregut històric

La nostra companyia, Gas Natural Fenosa, és l'última baula d'una particular evolució empresarial els primers passos de la qual es van fer el 1843 sota la denominació de Societat Catalana per a l'Enllumenat per Gas per il·luminar amb gas els carrers de Barcelona.

Era l'any 1841 quan l'Ajuntament de Barcelona va convocar un concurs públic per proveir d'enllumenat de gas els principals carrers i places d'aquesta ciutat.

A Espanya, els primers experiments de produir gas destil·lant carbó els havia fet José Roura, professor de Química de les escoles de la Junta de Comerç de Barcelona el 1826, mentre que el primer Ajuntament a convocar un concurs va ser el de Madrid el 1831, encara que no aconseguiria avançar fins a molt més endavant.

L'enllumenat de gas era un important avenç urbà que ja s'havia

instal·lat a les principals capitals europees, la primera Londres el 1812, i que permetia als ciutadans desenvolupar una vida activa fins i tot després d'haver-se pot el sol. A Barcelona, es van presentar a la subhasta de l'Ajuntament tres francesos: P. Emorine, François Reynaud i Charles Lebon, esent aquest darrer el que el 3 de juliol de 1841 es va adjudicar la contracta per 15 anys. Lebon procedia de la Bretanya, on havia desenvolupat algunes petites activitats en l'àmbit de l'enllumenat de gas; més endavant va ser un gran empresari amb negocis a França, Espanya, Algèria i Egipte.

A les bases del concurs figurava que havia de dipositar-se una fiança de 25.000 duros en garantia del bon fi de les operacions del contractista, fet que va obligar Lebon a buscar un soci capitalista, que des de l'inici seria la família Gil, originària de Tarragona, amb importants activitats i negocis tant en temes financers com comercials i de navegació, i amb casa de banca oberta a París.

Els orígens de la seu. Un cop aconseguida la contracta, es va decidir que la fàbrica s'ubicaria en un terreny propietat de la família Gil, fora de les muralles de la ciutat, a l'actual barri de la Barceloneta. En aquest indret es va construir la primera fàbrica de gas d'Espanya per subministrar enllumenat a una ciutat. La tecnologia era òbviament francesa, i s'hi destil·lava carbó. En aquell emplaçament és on ara hi ha la seu social de Gas Natural Fenosa. En el cas de Barcelona, seria el primer servei públic, ja que la distribució d'aigua no va arribar fins a 25 anys després.

Va caldre aconseguir els permisos de l'autoritat militar per construir, ja que era a la zona batuda pel foc dels canons de la muralla. Els permisos per realitzar la perforació necessària a la muralla per introduir les canalitzacions de gas des de la fàbrica a la ciutat també van requerir l'oportuna intervenció militar.

Superades les dificultats, la primera prova de l'enllumenat es

■ A dalt, fàbrica de la Barceloneta. A sota, escritura de constitució de la Societat Catalana per a l'Enllumenat per Gas i la seva representació gràfica.

va fer el 8 d'agost de 1842, il·luminant dos fanals a la façana de la basílica de Santa Maria del Mar, i en el mes de setembre s'iniciava el servei tant per a l'enllumenat públic com per a la promoció del nou enllumenat entre els clients privats. Un cop posat en funcionament el servei, va arribar el moment de consolidar la iniciativa constituint una societat mercantil que facilités en el futur aconseguir els recursos financers necessaris per al desenvolupament i el creixement.

Finalment, el 28 de gener del 1843 es va constituir la Societat Catalana per a l'Enllumenat per Gas, amb un capital de sis milions de rals

de billons, representat per 1.500 accions de 4.000 rals de billons, amb una durada de 20 anys i domicili a Barcelona, al carrer de la Mercè núm. 16 i carrer Serra núm. 22, on va romandre més de 50 anys. La van constituir 10 accionistes fundadors, entre ells Charles Lebon i els fills del banquer Gil, que controlaven el 86% de les 580 accions emeses. Amb el pas del temps, la societat canviaria el seu nom pels de Catalana de Gas y Electricidad (1912), Catalana de Gas (1987) i Gas Natural s.d.g. (1992), fins a l'actualitat amb el nom de Gas Natural Fenosa.

L'enllumenat de gas va ser a Barcelona el primer servei públic, 25 anys abans de la distribució d'aigua